

Interregionale
Verpakkingscommissie
Commission Interrégionale
de l'Emballage

ACTIVITEITENVERSLAG 2013

Inhoudstafel

01

Woord van de
Voorzitter en
de Directeur

04

1. De werking van
de Interregionale
Verpakkings-
commissie (IVC)

07

2. De herziening
van het
Samenwerkings-
akkoord

08

3. Het algemeen
preventieplan
2013-2016

10

4. Fost Plus

18

5. Val-I-Pac

21

6. Cijfers van
recyclage en
nuttige toepassing
voor 2012

Woord van de Voorzitter en de Directeur

Danny Wille, Voorzitter

Marc Adams, Wnd. Directeur

Het jaar 2013 heeft de Interregionale Verpakkingscommissie voor een paar grote uitdagingen gesteld.

Vóór 30 juni moest het algemeen preventieplan 2013-2016 ingediend worden door de bedrijven die meer dan 300 ton verpakkingen op de Belgische markt brengen. In 2010 maakte de IVC voor de eerste keer gebruik van een elektronisch webformulier voor het indienen van het individuele preventieplan, maar dit formulier was zeker voor verbetering vatbaar. Om deze reden is de IVC begin 2012 begonnen met de ontwikkeling van een nieuw webformulier voor de individuele preventieplannen, dat voor de verpakkingsverantwoordelijken een aantal grote vereenvoudigingen met zich mee moest brengen en dat ook op een gemakkelijkere en meer nauwkeurige manier zou kunnen beoordeeld worden door de IVC. Tegelijk werd ook de ontwikkeling van een nieuw webformulier voor de sectorale preventieplannen aangevat. Het webformulier voor de sectorale preventieplannen werd getroffen door

enkele kinderziektes, maar deze konden snel verholpen worden. Eind 2013 was nog slechts een beperkt aantal preventieplannen ingediend. Daarom heeft de IVC in december een herinneringsbrief gestuurd naar de betrokken bedrijven en federaties. Wij hopen in de eerste helft van 2014 alle preventieplannen te kunnen beoordelen.

Het informatiseringsproject is van heel groot belang voor de IVC. De bedoeling is om zo veel als mogelijk administratieve vereenvoudiging te verwezenlijken voor de bedrijven en om tegelijkertijd zo efficiënt mogelijk om te gaan met de beperkte financiële en personele middelen van de IVC. Vooral het steeds teruglopende aantal personeelsleden van de IVC verplicht ons om sterk in te zetten op informatisering. De softwareontwikkelaar van de IVC heeft, door uiteenlopende oorzaken, aanzienlijke vertragingen opgelopen, hetgeen onze werking bijzonder bemoeilijkt.

Een ander belangrijk onderdeel van het informatiseringsproject is het nieuwe webformulier voor de terugnameplicht, dat bedoeld is voor de verpakkingsverantwoordelijken die zelf de terugnameplicht vervullen en dus geen beroep doen op een erkend organisme. Dit kon niet begin 2013 gelanceerd worden, zoals oorspronkelijk voorzien, maar werd verschoven naar begin 2014. Alle voorbereide werk hiervoor werd wel in de tweede helft van 2013 geleverd.

Tenslotte moet ook een geïntegreerde databank van de Belgische verpakkingsverantwoordelijken tot stand gebracht worden, op basis van elektronische aangiftes door de erkende organismen Fost Plus en Val-I-Pac. Deze databank zou nu in de eerste helft van 2014 moeten verwezenlijkt worden.

In wat op zich al de drukste periode sinds jaren was, diende zich nog een ander zwaar dossier aan: de vernieuwing van de erkenning van Fost Plus. De erkenning van eind 2008 liep af op 31 december. Eind juni diende Fost Plus zijn aanvraag voor een nieuwe erkenning in.

De IVC heeft de erkenningsaanvraag van Fost Plus heel grondig geanalyseerd. Een groot aantal van de voorstellen van Fost Plus gingen duidelijk in de richting van wat de Gewesten wensten, maar andere voorstellen van Fost Plus vonden geen of onvoldoende draagvlak bij de Gewesten. Het voorstel van Fost Plus om de opvolgingskosten voor de intercommunales op een andere, meer forfaitaire manier te gaan verdelen en om een financiële bonus te geven aan intercommunales met een beperkt PMD-residu en propere glasbolsites, werd door de IVC als bijzonder interessant ervaren, maar stootte ook op een aantal praktische bezwaren, zodat het uiteindelijk niet mogelijk was om dit voorstel te aanvaarden. Zo vreesden de Gewesten dat onvoldoende rekening gehouden werd met lokale omstandigheden die het PMD-residu en de properheid van de glasbolsites negatief zouden kunnen beïnvloeden, maar die niet aan de intercommunale in kwestie kunnen verweten worden.

De IVC heeft verschillende consultaties met de stakeholders georganiseerd, teneinde met volle kennis van zaken te kunnen beslissen over de nieuwe erkenning. Wij wensen hierbij de verschillende geconsulteerde partijen expliciet te bedanken voor hun waardevolle inbreng. Wij wensen ook Fost Plus te bedanken voor de openheid die hij aan de dag heeft gelegd in de verschillende consultatierondes.

Uiteindelijk heeft de IVC eind 2013 slechts 2 extra vergaderingen nodig gehad om tot een consensus te komen over een erkenningstekst. De erkenning werd verleend op 19 december.

Eén van de belangrijkste uitdagingen voor de nieuwe erkenning was de verbetering van de inzameling van plastics. Sinds jaren worden in de blauwe zak slechts een deel van de huishoudelijke plastics ingezameld, namelijk de flessen en de flacons. De flessen bestaan uit PET en de flacons bestaan uit HDPE; deze 2 plasticsoorten zijn gemakkelijk hoogwaardig te recyclen en zijn in grote hoeveelheden aanwezig op de Belgische markt. Hierdoor is de recyclage niet alleen vanuit ecologisch oogpunt, maar zeker ook vanuit economisch oogpunt meer dan verantwoord.

Sommige andere plastics, zoals huishoudelijke folies die verontreinigd zijn door voedselresten, kunnen helemaal niet worden gerecycleerd. Een stroom gemengde plastics (alle plasticsoorten onder mekaar) kan doorgaans wel worden gerecycleerd, maar dan gaat het in de regel niet om een hoogwaardige recyclage. Een hoogwaardige recyclage is meestal slechts mogelijk, wanneer éénzelfde soort plastic apart wordt ingezameld en wanneer deze stroom relatief vrij van verontreinigingen is.

In voorbereiding op de erkenningsaanvraag heeft de IVC een omvattende studie laten uitvoeren naar de mogelijkheden om de inzameling van huishoudelijke plastics uit te breiden, bijvoorbeeld door meer plastics toe te laten in de blauwe zak. De aanleiding hiervoor was dubbel. Enerzijds was er een duidelijke vraag vanuit een deel van de bevolking om de sorteerboodschap te vereenvoudigen. Anderzijds waren er her en der signalen dat de sorteertechnieken

in onze sorteercentra een verruiming van de P-fractie misschien aan zouden kunnen.

De studie van de IVC heeft echter heel duidelijk aangetoond dat het openstellen van de blauwe zak naar andere plasticfracties op datum van vandaag geen goed idee is. Plaatsbezoeken aan sorteercentra in Frankrijk en Duitsland, waar de "ruime P-fractie" momenteel reeds toegepast wordt, tonen aan dat er in beide landen merklijk minder plastics verwerkt worden door hoogwaardige recyclage dan in België. In Frankrijk horen bijvoorbeeld botervlootjes en yoghurtpotjes in de "ruime P-fractie", hetgeen een recyclage zou doen vermoeden, maar blijkt dat deze uiteindelijk toch verbrand worden. In Duitsland worden de PET-flessen via een statiegeld ingezameld, zodat deze hoogwaardig gerecycleerd worden, maar gaan bijna alle andere plastics naar verbranding of naar laagwaardige recyclage. Het gemengd inzamelen van alle (rest)plastics lijkt niet verzoenbaar met hoogwaardige recyclage en zou voor België vanuit ecologisch oogpunt een duidelijke achteruitgang inhouden. Er moesten dus alternatieven gezocht worden.

Het artikel 8 van de erkenning van Fost Plus voorziet sinds de vorige erkenning dat een intercommunale die op eigen initiatief andere plastics dan flessen en flacons wil inzamelen om deze te laten recycleren, hiervoor een vergoeding krijgt van Fost Plus. Onder de vorige erkenning bedroeg deze vergoeding de helft van de referentiekost (d.i. de gemiddelde kost van de selectieve inzameling).

In de nieuwe erkenning wordt deze vergoeding verdubbeld tot de referentiekost.

Aansluitend hierbij krijgt Fost Plus de opdracht om de inzameling van de restplastics actief te gaan promoten. Het is de bedoeling van de 3 Gewesten om tegen het einde van de erkenningsperiode op het volledige Belgische grondgebied een dubbel inzamelsysteem voor de plastics verwezenlijkt te hebben. We blijven de flessen en de flacons inzamelen via de blauwe zak, met het oog op hoogwaardige recyclage, en ook andere hoogwaardige

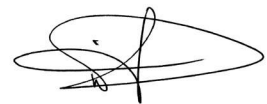
recyclagestromen, zoals deze voor EPS (piepschuim), blijven behouden. De overige plastics, deze waarvoor hoogwaardige recyclage geen optie is, willen we samen selectief inzamelen, zodat deze niet meer verbrand moeten worden, maar wel kunnen gerecycleerd worden, zij het misschien op een iets minder hoogwaardige manier.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit voor het leefmilieu de beste oplossing is.

Met de nieuwe erkenning van Fost Plus wilde de IVC ook zorgen voor meer flexibiliteit, meer maatwerk voor de gemeenten op het vlak van de inzamelwijzen van het huishoudelijk verpakkingsafval. Eén van de belangrijkste punten, waarop we willen inzetten, is het plaatsen van bijkomende ondergrondse glasbollen. Méér informatie over de nieuwe erkenning van Fost Plus vindt u verder in dit activiteitenverslag. Wij nodigen u van harte uit om hiervan kennis te nemen.

Bekijk zeker ook het hoofdstuk met onze Belgische recyclagecijfers. Zowel voor het huishoudelijk als voor het bedrijfsmatig verpakkingsafval zijn wij de koplopers binnen Europa. In 2012 deed opnieuw geen enkele andere lidstaat het beter. Wat deze prestatie nog extra speciaal maakt, is dat we ook heel hoogwaardige recyclage hebben in vergelijking met de buurlanden. En dit heeft dan weer voor gevolg dat we de kosten van de selectieve inzamelingen en van de recyclage voor de bedrijven en de consumenten gevoelig kunnen reduceren. De verkoop voor recyclage van de selectief ingezamelde materialen betaalt de helft van de inzamelkosten terug.

Danny Wille, Voorzitter

Marc Adams, Wnd. Directeur

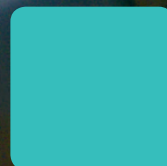
1 DE WERKING VAN DE INTERREGIONALE VERPAKKINGSCOMMISSIE (IVC)

1.1. DE SAMENSTELLING VAN DE IVC

De Interregionale Verpakkingscommissie is samengesteld uit een Beslissingsorgaan waarvan de leden door de Gewestregeringen worden aangeduid en een Permanent Secretariaat bestaande uit ambtenaren van de drie Gewesten van het land.

Het Beslissingsorgaan vergadert maandelijks en neemt de beleidsbeslissingen. Het voorzitterschap van de IVC wijzigt jaarlijks op 5 maart bij beurtrol tussen de Gewesten. Gedurende het eerste gedeelte van 2013 werd het voorzitterschap waargenomen door mevrouw Martine Gillet van het Waalse Gewest en tijdens het tweede gedeelte van het jaar, d.w.z. vanaf 5 maart, door de heer Danny Wille van het Vlaamse Gewest.

De directeur van de IVC organiseert de werking van het Permanent Secretariaat bij de voorbereiding van de beleidsbeslissingen en bij het toezicht op de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en de erkenningen. De heer Marc Adams is waarnemend Directeur van de IVC. De heer Hugo Geerts is titelvoerend Directeur.

De samenstelling van het Beslissingsorgaan was in 2013 als volgt:

VLAAMSE GEWEST

Gewone leden	Plaatsvervangers
Anne VANDEPUTTE / Els DE PICKER ¹	Els DE PICKER / Anne VANDEPUTTE ²
Hugo GEERTS	Anneleen DE WACHTER
Danny WILLE	Geert DE ROOVER / Roeland BRACKE ³

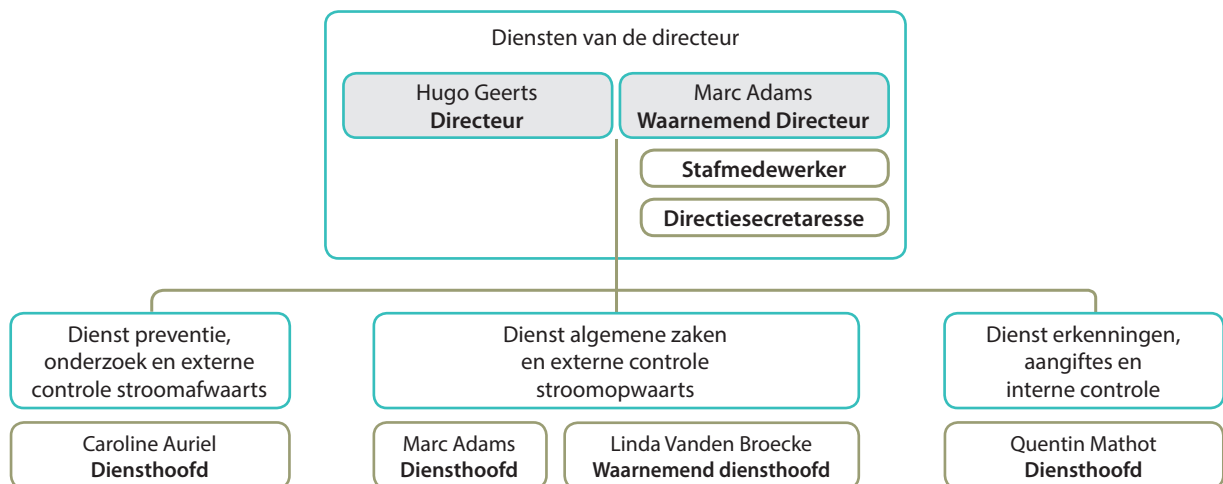
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST

Gewone leden	Plaatsvervangers
Griet VAN KELECOM	Valérie VERBRUGGE
Francis RADERMAKER	Françoise BONNET ⁴
Julien D'AOUST	Adrien ARNAUD

WAALSE GEWEST

Gewone leden	Plaatsvervangers
Martine GILLET	Jean-Yves MERCIER
Ingrid GABRIEL	Christel EVRARD
Laurence LAMBERT / Violaine FICHEFET ⁵	Jehan DECROP

Het organogram van het Permanent Secretariaat bleef in 2013 onveranderd.

Het Permanent Secretariaat bestond in 2013 uit 19 medewerkers in totaal. Dit is er opnieuw één minder dan het vorige jaar. Bij de oprichting van de IVC in 1997 bestond het Permanent Secretariaat uit 27 voltijdse medewerkers. Ondertussen heeft de IVC al veel meer taken te vervullen als in 1997. Toch moet ze het met steeds minder personeel doen.

¹ Mevrouw Vandeputte werd vanaf 6 september 2013 als effectief lid vervangen door mevrouw De Picker.

² Mevrouw De Picker werd vanaf 6 september 2013 als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Vandeputte.

³ De heer De Roover werd vanaf 6 september 2013 als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Bracke.

⁴ Mevrouw Bonnet neemt sinds december 2012 haar mandaat niet meer waar. Vanaf 10 oktober 2013 neemt mevrouw Céline Schaar als gewestelijk expert deel aan de vergaderingen van het Beslissingsorgaan.

⁵ Mevrouw Lambert werd vanaf 19 september 2013 als effectief lid vervangen door mevrouw Fichet.

1.2. DE IVC BEGROTING 2013

De IVC begroting voor het werkingsjaar 2013 kan als volgt worden samengevat:

	Begrote bedragen (in EUR)
Huisvestingskosten	143.300,00
Kantoorkosten	122.200,00
Reiskosten en representatiekosten	21.000,00
Exploitatiekosten wagenpark	47.000,00
Overige algemene werkingskosten	194.000,00
Huur gebouwen	295.000,00
Specifieke aankopen	45.000,00
Studies en onderzoek	75.612,27
Studies en onderzoek (b)	65.025,40
Sensibilisering en informatievoorziening	60.000,00
Belastingen	0,00
Investeringskosten	27.000,00
ALGEMEEN TOTAAL UITGAVEN	1.095.137,67

Het voor 2013 begrote bedrag was volledig hetzelfde als in de begroting 2012, namelijk 1.030.112,27 euro. Het was de uitdrukkelijke vraag van de Gewesten om te besparen op de werkingskosten door de begroting niet te laten stijgen.

Begin 2013 hebben de Gewesten evenwel beslist om het overschot op de begroting 2012 niet volledig in mindering te brengen van de dotatie die de Gewesten verschuldigd waren aan de IVC, zoals dat normaal wel gebeurt. Er werd concreet beslist om 65.025,40 euro uit dit overschot te bestemmen voor een studie naar de samenstelling van de gemengde papier/karton-stroom, die dringend nodig was voor de afhandeling van de erkenningsaanvraag van Fost Plus. Hierdoor verschoof dit bedrag van de begroting 2012 naar de begroting 2013 en werd de begroting 2013 van de IVC de facto verhoogd tot bijna 1,1 miljoen euro.

Het budget van de IVC wordt door de Gewesten ter beschikking gesteld volgens de verdeelsleutel bepaald in het Samenwerkingsakkoord, waarbij de Gewesten respectievelijk de volgende percentages van het vereiste bedrag betalen:

- 60,9% voor het Vlaamse Gewest,
- 31,5% voor het Waalse Gewest,
- 7,6% voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Voor het werkingsjaar 2013 moesten, na (gedeeltelijke) aftrek van het begrotingsaldo van 2012, volgende bedragen door de Gewesten ter beschikking gesteld worden:

	Gemeenschappelijk bedrag (in EUR)
Overdracht door de OVAM	582.592,81
Overdracht door DGARNE – Office wallon des Déchets	301.341,11
Overdracht door Leefmilieu Brussel – BIM	72.704,52
ALGEMEEN TOTAAL INKOMSTEN	956.638,44

2 DE HERZIENING VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD

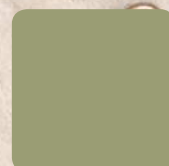
Op 7 februari 2013 werd de Richtlijn 2013/2/EU van de Commissie tot wijziging van bijlage I bij Richtlijn 94/62/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende verpakking en verpakkingsafval goedgekeurd. Deze Richtlijn wijzigt de Europese voorbeeldenlijst van wat al dan niet beschouwd wordt als een verpakking.

Deze Richtlijn moest tegen 30 september 2013 omgezet worden. Dit is een bijzonder korte omzettingstermijn.

De omzetting van deze Richtlijn vereist een wijziging van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de verpakkingen, hetgeen vrijwel onmogelijk te verwezenlijken valt op 8 maanden tijd.

Omdat onze Belgische voorbeeldenlijst van verpakkingen en niet-verpakkingen al in 2012 in overeenstemming werd gebracht met de Europese lijst, is de wijziging van het Samenwerkingsakkoord eigenlijk niet meer dan een formaliteit, maar wel een noodzakelijke formaliteit.

Het Samenwerkingsakkoord zal naar verwachting pas in de tweede helft van 2014 gewijzigd worden.

3 HET ALGEMEEN PREVENTIEPLAN 2013-2016

3.1. DE WEBFORMULIEREN

Het jaar 2013 was een sleuteljaar voor de algemene preventieplannen. De individuele algemene preventieplannen 2013-2016 moesten worden ingediend; dit gebeurde voor de tweede keer via een elektronisch formulier. Voor het eerst moesten ook de sectorale algemene preventieplannen via een elektronisch formulier worden ingediend.

Het uitwerken van deze formulieren is begonnen in het jaar 2012 en werd beëindigd in 2013.

Er werden twee types formulieren uitgewerkt. Een eerste was het formulier voor de individuele algemene preventieplannen. Dit was een verbeterde en vereenvoudigde versie van het formulier dat gebruikt werd voor de indiening van het vorige algemene preventieplan. Een tweede formulier werd uitgewerkt voor de sectorale algemene preventieplannen. Dit formulier bevat dezelfde basisprincipes als het individuele algemene preventieplan, maar deze principes werden aangepast aan de bijzondere situatie en eigenschappen van de beroepsfederaties die het sectorale preventieplan indienen.

De laatste testen, die werden uitgevoerd in de loop van het eerste trimester van 2013, hebben een aantal belangrijke fouten in de applicatie aan het licht gebracht. Daarom was de IVC verplicht om de activering van de applicatie met enkele maanden uit te stellen. De indieningsdatum van het algemeen preventieplan werd uitgesteld van 30 juni 2013 naar 30 september 2013.

Gedurende de periode voorzien voor het opstellen van het algemeen preventieplan door de verpakkingsverantwoordelijken en de federaties, werd de IVC gecontacteerd door verschillende bedrijven en federaties die moeilijkheden (technische of praktische) ondervonden bij het gebruiken van de applicatie. De IVC heeft zijn best gedaan om deze bedrijven zo snel mogelijk te helpen. In de loop van de maanden oktober en november werd de IVC nog steeds regelmatig door bedrijven gecontacteerd. Een aanzienlijk aantal bedrijven was op dat moment dus nog niet in orde. De IVC heeft daarom beslist om een bijkomende termijn toe te kennen voor de indiening van het algemeen preventieplan 2013-2016; dit moest nu uiterlijk tegen 31 januari 2014 worden ingediend.

3.2. DE INDIVIDUELE EN DE SECTORALE PREVENTIEPLANNEN

In totaal werden 689 bedrijven en 22 federaties uitgenodigd om een algemeen preventieplan 2013-2016 in te dienen. Deze bedrijven en federaties vertegenwoordigen samen meer dan 1,14 miljoen ton eenmalige verpakkingen op een totaal van 1,46 miljoen ton, oftewel 78% van de markt.

In februari 2014 waren er 282 individuele en 20 sectorale algemene preventieplannen ingediend. De 20 sectorale preventieplannen betroffen in totaal 295 deelnemende bedrijven. Op het eerste zicht zijn er dus 112 bedrijven niet in orde. Een meer diepgaande controle moet uitsluitsel geven over het exacte aantal bedrijven dat zijn verplichting niet nakomt.

De IVC geeft zichzelf 6 maanden de tijd om het geheel van de ingediende algemene preventieplannen te analyseren.

4 FOST PLUS

4.1. DE ERKENNING 2014-2018

Op 19 december 2013 werd Fost Plus reeds voor de 5de keer erkend als organisme voor het beheer van verpakkingsafval. De erkenning is ingegaan op 1 januari 2014 en loopt af op 31 december 2018.

De erkenning heeft tot doel om het beheer van verpakkingsafval in België verder te optimaliseren, door het bestaande systeem, dat zijn waarde weliswaar bewezen heeft, waar nodig, bij te sturen.

**ALLEEN
WIT GLA**

Dit zijn de krachtlijnen van de nieuwe erkenning van Fost Plus en de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige erkenning:

- Artikel 2 gaat over de uitbreiding van de plastic-inzameling. Om te komen tot een hoger recyclagepercentage voor plastics, zoals vooropgesteld door Europa, moet Fost Plus actief de inzameling van restplastics (andere plastics dan de plastic flessen en flacons) gaan promoten, waarbij voor de vergoeding de regels van het artikel 8 zullen gelden. Fost Plus moet onder meer de nodige voorstellen ontwikkelen om tegen het einde van de erkenningsperiode te komen tot een meer geharmoniseerde inzameling van de restplastics. Het is de bedoeling van de Gewesten om tot een systematische inzameling van de restplastics te komen en om deze restplastics te gaan recycleren op de meest geschikte wijze. Het zal dan waarschijnlijk niet om dezelfde hoogwaardige recyclage gaan als voor de flessen en de flacons, maar nog steeds om een deugdelijke recyclagetoepassing die ecologisch en economisch verantwoord is en die te verkiezen is boven verbranding.

We willen ook de piste om een aantal fracties toe te voegen aan de blauwe zak, behouden. Een studie die de IVC heeft laten uitvoeren in voorbereiding op de erkenningsaanvraag, heeft weliswaar duidelijk aangetoond dat het niet evident is om dezelfde resultaten te behalen als nu, wanneer we alle plastics zomaar in de blauwe zak gaan stoppen. Een aantal kleinschalige proefprojecten moet daarom nagaan welke realistische mogelijkheden er zijn om de P-fractie van de blauwe zak te verruimen.

De IVC wil alle mogelijkheden ten gronde onderzoeken, maar is niet bereid om de hoogwaardige recyclage van plastic flessen en flacons te laten vallen voor het principe "alle plastic in één zak". Dit zou geen goede zaak zijn voor het leefmilieu.

- In artikel 6 staan de scenario's vermeld die door Fost Plus aan de totale en reële kostprijs moeten vergoed worden; dit zijn de referentiescenario's. Er zijn geen spectaculaire veranderingen in deze scenario's ten opzichte van de vorige erkenning. Wel zijn er een aantal bijstellingen.

Voor papier/karton wordt de huis-aan-huis inzameling via containers voor het eerst expliciet in de referentiescenario's opgenomen. Waar de inzameling reeds op deze wijze gebeurt, zal ze vanaf nu vergoed worden aan totale en reële kostprijs, maar niet elke intercommunale zal in de toekomst kunnen overstappen op huis-aan-huis inzameling via containers. De financiële verantwoordelijkheid van Fost Plus wordt voor de duur van deze erkenning immers begrensd op 10% van de bevolking. Ook zijn de kosten voor de aanschaf van de containers niet voor rekening van Fost Plus.

Voor PMD was er een duidelijk probleem van openbare netheid op sommige plaatsen waar PMD-zakken collectief worden aangeboden, bijvoorbeeld bij hoogbouw. Verkeerd gesorteerde PMD-zakken werden op die plaatsen systematisch niet meer terug binnen genomen en bleven dus gewoon op straat staan. Voor dit probleem was een pilootproject opgestart, waaruit als oplossing naar voor kwam om tijdelijk of permanent de ophaling huis-aan-huis te vervangen door een inzameling in vergrendelde containers uitgerust met specifieke inwerpopeningen. Deze oplossing wordt nu in de erkenning opgenomen.

Voor de inzameling van papier/karton en PMD was reeds een duo-inzameling opgenomen in de referentiescenario's. Nu wordt ook een klassieke inzameling van deze twee fracties, maar met een aangepaste frequentie, namelijk elk om de 3 weken, in de erkenning opgenomen. Dit bijkomende scenario maakte het voorwerp uit van een pilootproject, dat gunstig geëvalueerd werd door de IVC, maar waarvan de mogelijke uitbreidbaarheid nog niet kon getest worden. Daarom is voor dit inzamelscenario een voorafgaandelijk positief advies van de IVC nodig.

Wanneer intercommunales om redenen van mobiliteit of wegens een beperkte bereikbaarheid tijdens de daguren wensen te werken met avond- of weekendophalingen en zij kunnen aantonen dat dit verantwoord is, moet Fost Plus een deel

van de eventuele meerkosten hiervan dragen, tot maximum 10%.

De referentiescenario's voor de inzameling blijven in essentie dezelfde als in de vorige erkenning. Het gaat om een groot gamma aan scenario's, waaruit de intercommunales vrij kunnen kiezen in functie van de lokale noodwendigheden. Niet alleen de uitdrukkelijk vermelde scenario's behoren tot het referentiekader, maar ook elk scenario, variante van één van de beschreven scenario's, dat goedkoper is en een gelijkwaardig inzamelrendement behaalt.

- Artikel 7 verandert de regels bij de onderhandeling om de verlenging van een contract tussen Fost Plus en een intercommunale die in regie werkt, d.w.z. met eigen materieel en personeel. In de vorige erkenning viel deze intercommunale, wanneer er niet tijdig een akkoord was met Fost Plus, terug op een vergoeding aan de referentiekost, die vaak lager uitkwam dan de vergoedingen onder het aflopende contract. In de nieuwe erkenning worden de vergoedingen van het vorige contract tijdelijk verder gezet, zodat de continuïteit verzekerd blijft.
- Artikel 8 is en blijft een kernbepaling van de erkenning. Dit artikel voorziet dat Fost Plus ook een financiële verantwoordelijkheid draagt voor andere afvalstromen die huishoudelijk verpakkingsafval bevatten dan de klassieke Fost Plus-stromen, in de mate dat deze gerecycleerd worden. Het betreft aanvullende inzamelingen van de intercommunales, doorgaans, maar niet uitsluitend, op de containerparken. In de meeste gevallen gaat het om andere plastics dan flessen en flacons, zoals EPS (piepschuim), plastic folies of gemengde plastics, maar het kan ook gaan om verblikken of spuitbussen die met het KGA ingezameld worden.

De inhoud van het artikel 8 en de procedure voor het aantonen van de effectieve recyclage blijven onveranderd, maar de vergoeding die Fost Plus betaalt, wordt verdubbeld. In plaats van de helft van de referentiekost, wordt nu de volledige

referentiekost betaald. De IVC verwacht dan ook dat de intercommunales meer dan voorheen gebruik zullen maken van deze bepaling. Dit moet uiteraard ook samen gelezen worden met artikel 2, waarin aan Fost Plus een actieve rol wordt opgelegd om de inzameling van bijkomende plasticstromen te promoten.

Enkel wanneer de controles die nodig zijn om de effectieve recyclage aan te tonen, disproportioneel hoge kosten met zich meebrengen, kunnen deze kosten in mindering gebracht worden van de vergoeding die Fost Plus betaalt, maar de betaalde vergoeding mag nooit minder zijn dan de helft van de referentiekost. Wanneer bijvoorbeeld een intercommunale plastic folies inzamelt en deze verkoopt aan een Europese trader, die deze folies verder verkoopt aan een Chinese trader die steeds aan andere eindrecycleurs levert, wordt het in de praktijk onmogelijk om de effectiviteit van de recyclage vast te stellen, zonder steeds opnieuw plaatsbezoeken in China te organiseren. De kosten hiervan kunnen snel oplopen. Wanneer een intercommunale daarentegen kiest voor een stabiele recyclageketen, zullen de controlekosten nooit disproportioneel hoog worden.

- Artikel 13 voorziet een bijkomende vergoeding voor de intercommunales van 0,11 euro per inwoner om de glaszameling te verbeteren. Dit was al zo voorzien in de vorige erkenning.

Nieuw is dat Fost Plus een actieplan moet uitwerken om tegen het einde van de erkenningsperiode het aantal ingegraven glasbollen gevoelig te verhogen. Er moeten minstens 600 sites voor ingegraven glasbollen bijkomen, evenwichtig gespreid over het ganse grondgebied. De kosten voor het plaatsen van deze ingegraven glasbollen zijn voor de helft voor rekening van Fost Plus en voor de andere helft voor rekening van de intercommunales.

Ingegraven glasbollen zijn weliswaar duurder om te plaatsen, maar ze hebben ook een aantal duidelijke voordelen. Ze zijn bijvoorbeeld minder

het slachtoffer van zwerfvuil rond de glasbol en ze zorgen voor een betere landschappelijke integratie in stedelijke omgevingen met een beperkte beschikbare ruimte of met een historische kern.

- De bepalingen omtrent de lokale communicatie (artikel 16) worden licht aangepast. Intercommunales kunnen nu ook eigen personeel inzetten voor de communicatie omtrent de sorteerbodschap, met het oog op een versterkte persoonlijke aanpak. Er moet bijzondere aandacht gegeven worden aan de problematiek van blauwe zakken die bij de ophaling blijven staan wegens sorteerfouten.
- Zoals bepaald in het artikel 21, moet Fost Plus zijn modelcontract met de intercommunales en de modelbestekken voor de inzameling, de sortering en de verkoop van de materialen aanpassen aan de nieuwe bepalingen van de erkenning. Hij krijgt hiervoor 3 maanden de tijd. Nadien heeft de IVC ook 3 maanden om het aangepaste modelcontract en de modelbestekken goed te keuren.

Nieuw is dat de gunningscriteria uit de modelbestekken aan een andere procedure onderworpen worden. Hiervoor vindt de IVC dat een meer diepgaand debat nodig is, waarin ook de intercommunales hun rol moeten spelen. Artikel 23, §5 voorziet een langere procedure tot maximum 1 jaar.

- De bepalingen omtrent de toewijzing van de markten worden sterk vereenvoudigd. Het belangrijkste is dat de principes van de wetgeving overheidsopdrachten steeds worden gerespecteerd.
- Artikel 32 heeft het over de berekening van de "groene punt"-tarieven, de tarieven die de leden aan Fost Plus betalen. De IVC heeft de berekeningswijze van deze tarieven, zoals deze in de erkenningsaanvraag beschreven werd, niet definitief kunnen goedkeuren. De Gewesten zijn van oordeel dat de principes voor de berekening van het Groene Punt moeten leiden tot een vermindering van de impact van verpakkingen op het leefmilieu en dat ze de afvalhiërarchie van

de richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen moeten respecteren.

Fost Plus moet daarom tegen 30 juni 2015, samen met de Interregionale Verpakkingscommissie en de Gewesten, aangepaste principes voor de berekening van het Groene Punt uitwerken.

- Het invoeren van een verplicht sorteerlogo op de huishoudelijke verpakkingen of op een deel daarvan werd niet weerhouden. Wel wil de IVC dat Fost Plus en zijn leden op dit vlak hun verantwoordelijkheidszin tonen. Artikel 34 voorziet daarom dat, wanneer leden van Fost Plus op hun verpakkingen specifieke sorteerinstructies willen afdrukken, Fost Plus erover moet waken dat de afgedrukte sorteerinstructies correct zijn. Fost Plus heeft ook de verplichting om een harmonisering tot stand te brengen.

Tegelijkertijd bepaalt artikel 34 dat de gevolgen van de invoering van een verplicht sorteerlogo op de huishoudelijke verpakkingen uit plastic of op een deel daarvan door Fost Plus onderzocht moeten worden.

- De artikelen 37 en 38 handelen over de financiële zekerheden die Fost Plus moet stellen ten aanzien van de intercommunales. Deze financiële zekerheden hebben in de eerste plaats tot doel om de intercommunales in te dekken tegen het risico dat Fost Plus ooit zijn activiteiten zou stopzetten. Zij werden in het verleden uitsluitend door middel van bankgaranties gesteld. De IVC heeft nu een meer flexibel systeem uitgewerkt om de vereiste financiële zekerheden door Fost Plus te laten stellen. Dit garandeert dezelfde juridische en feitelijke rechten voor de intercommunales, maar laat de kosten voor Fost Plus gevoelig zakken.
- De artikelen 42 tot en met 45 zijn fundamentele bepalingen van de nieuwe erkenning van Fost Plus. Zij handelen over de inzameling van afval van huishoudelijke verpakkingen dat afkomstig is van niet-huishoudelijke gebruikers.

Het artikel 42 is in feite niet nieuw. Het betreft de inzameling van "horeca-glas" en bevond zich ook al in de vorige erkenning.

Het artikel 43 betreft in hoofdzaak de inzameling van PMD bij de bedrijven. Deze inzameling heeft in het verleden het voorwerp uitgemaakt van een proefproject, waarbij alle stakeholders betrokken waren. De erkenning voorziet dat Fost Plus voor de inzameling 200 EUR per ton ingezameld PMD-afval, exclusief residu, betaalt. Dit bedrag wordt vanaf 2015 jaarlijks met 20 EUR verminderd. De bedoeling is om in de eerste jaren de inzameling van PMD bij de bedrijven actief gaan te promoten door een relatief hoge vergoeding, om tegen het einde van de erkenningsperiode te komen tot een eerder symbolische vergoeding door Fost Plus. Aanvullend betaalt Fost Plus voor de sortering van de ingezamelde fractie 188 EUR per ton voor recyclage uitgesorteerde materialen.

De bedragen die in de erkenning vastgelegd zijn, houden rekening met de waarden van de materialen, die aan Fost Plus toekomt. Indien deze waarden zouden veranderen, kunnen ook de bedragen voorzien in de erkenning op voorstel van Fost Plus door de IVC aangepast worden. Fost Plus moet de kosten van de inzameling van PMD bij de bedrijven opvolgen.

Dezelfde vergoedingen die gelden voor de inzameling van PMD bij bedrijven gelden ook voor de inzameling van PMD in de "out-of-home"-projecten die Fost Plus organiseert. Met inzameling "out-of-home" wordt onder meer bedoeld de inzameling in scholen, sportcentra, bij jeugdbewegingen, op festivals, evenementen, in openbare ruimten en op andere voor een ruim publiek toegankelijke plaatsen, zoals trein- of metrostations en luchthavens.

Om de inzameling van PMD en andere verpakkingsmaterialen in de "out-of-home"-projecten te ondersteunen, voorziet het artikel 44 dat Fost Plus elk jaar een basisprogramma opstelt voor goedkeuring door de IVC. De voorziene financiële middelen voor dit basisprogramma moeten tegen het einde van de erkenning met 20% gestegen zijn, bovenop de jaarlijkse indexering.

Het artikel 45 vervolledigt dit hoofdstuk van de erkenning. Fost Plus moet elk jaar een actieplan ter goedkeuring indienen bij de IVC betreffende onder meer de inzameling van verpakkingsafval uit EPS (piepschuim) en de communicatie aan KMO's over de preventie van verpakkingsafval.

- De artikelen 47 tot en met 50 handelen over de diverse informatieplichten van Fost Plus ten aanzien van de IVC. De IVC heeft deze bepalingen grondig vereenvoudigd. Alle rapporteringsplichten zijn nu geconcentreerd rond 2 centrale data: 31 maart en 15 september.

4.2. REFERENTIEKOSTEN 2013 EN REFERENTIEWAARDEN 2012

De referentiekosten zijn de gemiddelde kosten van de toegewezen markten voor de selectieve inzameling van glas, papier/karton en PMD, alsook voor de sortering van PMD.

Deze forfaitaire vergoeding wordt berekend voor de klassieke Fost Plus-stromen (glas, papier/karton, PMD-inzameling en PMD-sortering), en is het gemiddelde van het totaal van de vergoedingen van de inzamelscenario's die overeenkomstig de erkenning van Fost Plus in het voorbije jaar zijn uitbetaald aan de reële en totale kost, geïndexeerd naar het jaar waarin de referentiekost moet worden toegepast.

Overeenkomstig de erkenning bepaalt de IVC elk jaar de referentiekosten voor het lopende jaar. Hiervoor baseert de IVC zich op de cijfers die Fost Plus jaarlijks aan de IVC voorlegt en die de IVC te controleren heeft.

De IVC heeft de referentiekosten voor het jaar 2013 als volgt bepaald:

Referentiekosten 2013 ¹		Totaal van de inzamelingen en sortering				Inzameling huis-aan-huis en via glasbollen				Inzameling op containerparken			
		100% vast (€/inw)	100% variabel (€/ton)	60% vast (€/inw)	40% variabel (€/ton)	100% vast (€/inw)	100% variabel (€/ton)	60% vast (€/inw)	40% variabel (€/ton)	100% vast (€/inw)	100% variabel (€/ton)	60% vast (€/inw)	40% variabel (€/ton)
GLAS	Totaal	1,6879	53,72	1,0127	21,49	1,4853	56,16	0,8912	22,47	0,2026	41,24	0,1215	16,49
	>200	1,5676	50,83	0,9406	20,33	1,4025	53,09	0,8415	21,24	0,1651	38,00	0,0991	15,20
	<200 inwoners per km ²	2,4576	69,70	1,4746	27,88	2,0117	74,58	1,2070	29,83	0,4460	54,05	0,2676	21,62
PAPIER / KARTON	Totaal	4,1753	59,97	2,5052	23,99	3,4762	66,83	2,0857	26,73	0,6992	40,07	0,4195	16,03
	>200	4,0735	57,95	2,4441	23,18	3,5444	64,66	2,1267	25,86	0,5290	34,63	0,3174	13,85
	<200 inwoners per km ²	4,9768	75,04	2,9861	30,02	3,0709	90,74	1,8426	36,30	1,9058	58,86	1,1435	23,54
PMD - OPHALING	Totaal	3,5286	223,78	2,1171	89,51	3,1862	228,85	1,9117	91,54	0,3424	184,88	0,2054	73,95
	>200	3,3019	216,25	1,9811	86,50	3,1156	224,68	1,8694	89,87	0,1863	130,34	0,1118	52,14
	<200 inwoners per km ²	5,3700	280,58	3,2220	112,23	3,9706	268,90	2,3823	107,56	1,3994	309,10	0,8396	123,64
PMD - SORTERING		2,5351	167,79	1,5210	67,12								

¹ gewogen gemiddelde van de jaren 2008 (10%), 2009 (15%), 2010 (20%), 2011 (25%) en 2012 (30%), geactualiseerd naar het prijsniveau 2013

De referentiewaarden 2012 zijn de gemiddelde verkoopwaarden van de ingezamelde en gesorteerde materialen in het jaar 2012.

De referentiewaarden 2012 werden halverwege 2013 goedgekeurd door de IVC. Deze waarden werden gebruikt als basis voor de vergoedingen in 2013.⁶ In 2014 zal evenwel een correctie plaatsvinden, na de goedkeuring door de IVC van de referentiewaarden 2013.

⁶ Artikel 10, §1, 2de alinea van de erkenning voorziet inzake de toepassing van de referentiewaarden het volgende: "Wanneer de markt voor de verwerving van een materiaal niet wordt toegewezen volgens het modelbestek opgesteld door het 'gemengd comité voor de gunning van de markten' en deze afwijking een relevante invloed heeft op de verkoopwaarde van het materiaal, komt de positieve of negatieve waarde van de materialen toe aan de rechtspersoon van publiekrecht. De vergoeding voor de kosten van inzameling en sortering wordt dan verminderd met de gemiddelde verkoopwaarde van de materialen bedoeld in de vorige alinea, de zogenaamde referentiewaarde."

De volgende referentiewaarden 2012 werden door de IVC goedgekeurd:

Materiaal (selectief ingezameld en gesorteerd)	Papier/ karton	Glas	Staal	Alumi- nium	Drank- kartons	HDPE	PET blauw	PET helder	PET groen	PET (gemid- deld)	Plastics (PET + HDPE)
Gemiddelde prijs (EUR/ton)	92,69	10,28	191,15	617,14	6,50	330,87	459,65	592,79	325,71	542,22	493,64

4.3. CONTROLE EN OPVOLGING VAN FOST PLUS

Eén van de belangrijkste taken van de Interregionale Verpakkingscommissie is de controle van de resultaten behaald door het erkend organisme Fost Plus. Deze controle vond opnieuw in een sfeer van overleg en samenwerking plaats.

Voor de stromen die in het Profost-systeem opgenomen zijn, worden steekproefsgewijs de gegevens die opgenomen zijn in het systeem, gekoppeld aan de aanwezigheid van gecontroleerde recyclageattesten.

Enkel de artikel 8-stromen, genoemd naar het artikel 8 van de erkenning van Fost Plus, zijn momenteel niet opgenomen in het Profost-systeem.

Voor deze artikel 8-stromen vinden de controles en de overlegvergaderingen tussen Fost Plus en de IVC in de loop van het jaar plaats. De kwaliteit van de door de betrokken intercommunales geleverde gegevens blijft goed. Van de in het kader van artikel 8 aangegeven stromen was 97% reeds in de maand juni van 2013 in orde. Zoals dat ook het geval was voor de 2 vorige jaren, moest er voor het jaar 2012 geen bijkomende audit gerealiseerd worden voor deze stromen. De gegevens die de vorige jaren werden verzameld, aangevuld met een aantal eenvoudige verificaties bij de bevoegde administraties, hebben de recyclage van deze stromen met voldoende zekerheid aangetoond.

Hieronder is een kort overzicht weergegeven van de verschillende artikel 8-stromen:

2012	Kunststoffen*	Metalen	Andere**	Totaal
Totale aanvaarde hoeveelheid (in ton)	11.635	1.898	32	13.565

* De kunststoffen bestaan voornamelijk uit folies, bloempotten, EPS (piepschuim) en gemengde plastics.

** Enkel kurk

Om de Interregionale Verpakkingscommissie toe te laten de werking van Fost Plus op een gestructureerde manier op te volgen, werd een opvolgingscommissie in het leven geroepen, die bestaat uit vertegenwoordigers van Fost Plus en van het Permanent Secretariaat van de IVC.

In 2013 kwam de opvolgingscommissie Fost Plus 5 keer samen, met telkens een zeer gevulde agenda.

In de loop van 2013 werden onder meer de volgende onderwerpen besproken:

- De erkenningsaanvraag voor de periode 2014-2018, met in dat kader bijzondere aandacht voor de financiële zekerheden die het erkend organisme moet stellen t.a.v. de gemeenten en intercommunales;
- De actualisatie van de verdeelsleutels verpakking/geen verpakking voor papier/karton;
- De bijdrage van 0,50 EUR per inwoner en per jaar aan het beleid van de Gewesten (artikel 13, §1, 12° van het Samenwerkingsakkoord);
- De contracthernieuwingen met de intercommunales;
- De toewijzing van de recyclagemarkten;
- De resultaten van recyclage en nuttige toepassing (voor 2012) en de controle van deze resultaten;
- De inzameling van PMD bij bedrijven en via andere niet-huishoudelijke kanalen ("out-of-home");
- De inzameling van piepschuim (EPS);
- Het in kaart brengen van de kosten van inzameling en sortering en van de kostendrijvers;
- De verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en van de ingezamelde fracties;
- De mogelijke uitbreiding van de sorteerboodschap voor kunststoffen;
- De problematiek van de parallelle inzamelingen van papier-karton en PMD;
- Het budget 2014 van Fost Plus en de Groene Punt-tarieven voor 2014;
- De diverse (besliste en geplande) wijzigingen van de Richtlijn 94/62/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende verpakking en verpakkingsafval en de herziening van het Samenwerkingsakkoord; gekoppeld hieraan, de aanpassing van de Belgische lijst verpakking/geen verpakking en van de grijze lijst (onderscheid tussen huishoudelijke en bedrijfsmatige verpakkingen);
- De nationale communicatiecampagne van Fost Plus;
- De "Greener Packaging Award";
- De inschatting van de totale markt van de huishoudelijke verpakkingen door Fost Plus;
- De gestructureerde elektronische datatransfer van Fost Plus naar de IVC.

Vooraf de nieuwe erkenningsaanvraag van Fost Plus werd meermaals uitgebreid besproken op de opvolgingscommissie. De vergadering van november stond zelfs volledig in dit teken.

5 VAL-I-PAC

5.1. TRADING EN RECYCLAGE BUITEN EUROPA

Een deel van het in België ingezamelde kunststofafval wordt verhandeld door Europese traders en voor recyclage verscheept naar het Verre Oosten.

Aan de basis hiervan liggen de (snel stijgende, maar toch nog relatief lage) loonkosten en de immense vraag naar grondstoffen in landen als India en China. Vooral voor karton en kunststoffen zorgen deze twee factoren, in combinatie met lage transportkosten (via containercargoschepen), voor aantrekkelijke exportprijzen.

Zoals opgelegd door de erkenning, voerde Val-I-Pac in 2013 opnieuw een tradingstudie uit. De bedoeling hiervan was het achterhalen van het ruimere kader en de concrete omstandigheden waarin Belgisch verpakkingsafval in het Verre Oosten wordt verwerkt. Er werden door Val-I-Pac plaatsbezoeken georganiseerd in China, in samenwerking met de betrokken Europese en Chinese operatoren. Deze plaatsbezoeken werden bijgewoond door twee vertegenwoordigers van de IVC. Er werd gefocust op allerhande kwaliteiten van plasticfolies en op het gebruik van het recycalaat in de lokale industriële productie (bijvoorbeeld van schoenzolen, bloempotten, draagtassen en landbouwfolie).

Via een systeem van vergunningen (AQSIQ-exportvergunning voor Europese bedrijven en MEP-invoerlicenties voor Chinese aankopers) controleert de Chinese overheid de invoer van alle afvalstromen. Net zoals voor andere primaire en secundaire grondstoffen groeit daarbij de aandacht voor het leefmilieu en de arbeidsomstandigheden snel. Hierover werd vergaderd met overheidsambtenaren (Ministry of Environmental Protection) en met twee federaties van Chinese kunststofrecyclagebedrijven. Binnen het "green fence"-programma bouwt de Chinese overheid verder aan een sluitend systeem van erkenningen voor recyclagebedrijven, zodat niet alleen de invoer van afvalstoffen kan gecontroleerd worden, maar ook de kwaliteit van de volledige verwerkingsketen kan gegarandeerd worden.

De tradingstudie bouwde verder op de vroegere ervaringen van Val-I-Pac en op de studie die de IVC eind 2010 door SGS liet uitvoeren. Zo volgt de IVC, in nauwe samenwerking met Val-I-Pac, de snelle evolutie van de Chinese afzetmarkt en de Chinese wetgeving op. Het Europese vereiste om aan te tonen dat er buiten Europa gerecycled wordt in "broadly equivalent conditions" (vergeleken met Europa), wordt zo ingevuld. Het blijkt dat België binnen Europa op dat vlak een echte voortrekkersrol speelt, ondanks het marginale belang van België in de totale Chinese afvalinvoer.

Voor wat betreft de verschillende Val-I-Pac stromen werden in het kader van de tradingstudie geen problemen vastgesteld.

5.2. HET KMO-PLAN

Val-I-Pac heeft in 2013 de uitvoering van het KMO-plan verder gezet, overeenkomstig zijn erkenning. De communicatie naar de kleine ontpakkers blijft een kernpunt van het KMO-plan van Val-I-Pac. Het erkend organisme gebruikt hiervoor verschillende kanalen (brochures, website, pers, operatoren, enzovoort). De premies (container- en recyclageforfaits) zijn een ander essentieel element van de acties van Val-I-Pac ten behoeve van de KMO's. In 2012 ontstond een nieuwe premie: het startforfait. Dit startforfait bleef behouden in 2013. Het is een premie van 100 EUR die wordt toegekend aan de ontpakkers die voor het eerst een rolcontainer plaatsen voor de selectieve inzameling van papier/karton.

Het project Clean Site System (inzameling van plastic folies op de bouwerven) en verschillende samenwerkingsprojecten met de containerparken van verschillende intercommunales, maken eveneens deel uit van het KMO-plan van Val-I-Pac.

In 2013 heeft Val-I-Pac verschillende studies gerealiseerd in het kader van het KMO-plan. Er was in het bijzonder een studie over de mogelijkheid om een specifieke tarificatie in te voeren voor EPS en een studie over de identificatie van alternatieve kleine containers voor de inzameling van bedrijfsmatig verpakkingsafval.

5.3. DE EVALUATIE VAN DE FORFAITS VOOR DE ONTPAKKER

In 2013 heeft Val-I-Pac niet enkel zijn gewoonlijke rapport over de betaling van de verschillende forfaits moeten indienen bij de IVC, maar heeft het erkend organisme ook een grondige evaluatie van het startforfait moeten uitvoeren.

Het startforfait heeft blijkbaar meer succes gehad dan vooraf verwacht. In totaal werden er 2.786 aanvragen ingediend. Bijna 80% van de bedrijven die van dit forfait hebben genoten, zijn bedrijven die minder dan 10 personen tewerkstellen. Volgens de gegevens die werden verzameld in het kader van de betaling van dit forfait, zou het grootste deel van de bedrijven die van dit forfait genieten, zuivere ontpakkers zijn. Het merendeel van de begunstigden van

dit forfait zou zich in Vlaanderen bevinden (80%). De meest vertegenwoordigde sectoren zijn de horeca, de bouw en de kleinhandel. De meeste begunstigten sorteren geen andere materialen; slechts 20% doet dit wel.

De door Val-I-Pac uitgevoerde analyse van de betaling van de verschillende forfaits, toont aan dat het totaal aantal goedgekeurde certificaten blijft stijgen. Wat het financiële aspect betreft, stijgt het globale bedrag van de containerforfaits nog licht, terwijl het recyclageforfait is gedaald. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van de vermindering van het bedrag van het recyclageforfait voor plastic, zoals toegelaten door de erkenning van Val-I-Pac die begin 2012 in voege is getreden.

Het deel van de forfaits dat betaald wordt aan kleine en middelgrote bedrijven, is sinds vier jaar vrij stabiel. De sectoren die het meest van de forfaits genieten zijn de sectoren van de industrie, de bouw en de groot- en kleinhandel.

De globale financiële tussenkomst van Val-I-Pac in de kosten van de ontpakkers is niet gedaald in vergelijking met de vorige jaren. De tussenkomst is zelfs licht gestegen.

5.4. CONTROLE EN OPVOLGING VAN VAL-I-PAC

De controle van de resultaten behaald door het erkend organisme Val-I-Pac is een kerntaak van de Interregionale Verpakkingscommissie.

De controle op de resultaten die Val-I-Pac in 2013 indiende voor het werkingsjaar 2012, volgde dezelfde werkwijze als de voorgaande jaren.

Het werkingsjaar 2012 vormde het eerste jaar van een nieuwe erkenningsperiode.

Zoals dat ook in de voorbije jaren gebeurde, selecteerde de IVC een aantal operatoren, waarna de aangiftes die zij aan Val-I-Pac deden, onder de loep werden genomen. Sommige van deze operatoren werden ook ter plekke gecontroleerd.

Om de Interregionale Verpakkingscommissie toe te laten de werking van Val-I-Pac op een gestructureerde manier op te volgen, werd een opvolgingscommissie in het leven geroepen, die bestaat uit vertegenwoordigers van Val-I-Pac en van het Permanent Secretariaat van de IVC.

In 2013 vergaderde de opvolgingscommissie Val-I-Pac drie maal. Onder meer de volgende onderwerpen stonden op de dagorde:

- De controle van de resultaten van recyclage en nuttige toepassing voor het werkingsjaar 2012;
- Het KMO-plan en de uitvoering ervan;
- De directe betaling van container- en recyclageforfaits, de evaluatie van het ingevoerde startforfait en de invoering van het digitale certificaat;
- De opvolging van de hoeveelheid herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen die in circulatie zijn;
- De evolutie van de waarde van de materialen;
- De aanpassing van de Belgische lijst verpakking/ geen verpakking en van de grijze lijst (onderscheid tussen huishoudelijke en bedrijfsmatige verpakkingen);
- De inschatting van de totale markt van de bedrijfsmatige verpakkingen door Val-I-Pac;
- De gestructureerde elektronische datatransfer van Val-I-Pac naar de IVC.

6 CIJFERS VAN RECYCLAGE EN NUTTIGE TOEPASSING VOOR 2012

6.1. DE RESULTATEN VAN FOST PLUS

De in 2012 te behalen resultaten inzake recyclage en nuttige toepassing van huishoudelijk verpakkingsafval bedragen 80% voor recyclage en 90% voor totale nuttige toepassing (d.i. de som van recyclage en nuttige toepassing of verbranding met energierecuperatie).

Ook dit jaar overschrijdt Fost Plus de 100% recyclage voor papier/karton, glas en metalen. De verklaringen voor deze overschrijding blijven dezelfde als de vorige jaren, namelijk dat een deel van het "bedrijfsmatig" papier/karton in de selectieve huishoudelijke ophaling terecht komt. Voor glas moet een deel van de oorzaak gezocht worden in de parallelle import vanuit het buitenland. Voor metalen wordt de overschrijding van de 100% verklaard door het feit dat Fost Plus niet de volledige Belgische markt dekt voor dit materiaal.⁷

⁷ De bepaling in de erkenning betreffende het in rekening brengen van metalen afkomstig van de verschillende verwerkingsinstallaties, die ervoor zorgt dat niet-selectief ingezameld metalen verpakkingsafval waarheidsgetrouwer in rekening kan gebracht worden, houdt rekening met het feit dat Fost Plus niet de volledige Belgische markt dekt. Dat verklaart waarom Fost Plus de 100% recyclage voor metalen heeft kunnen overschrijden.

In haar officiële cijfers, opgenomen in de tabel hieronder, aanvaardt de IVC voor recyclage nooit méér dan de aan het erkende organisme door zijn leden aangegeven hoeveelheden. Het recyclagepercentage voor papier/karton, glas en metalen is dus herleid naar 100%. De hoeveelheden die op deze manier geweigerd worden, worden wel bij het resultaat van de totale nuttige toepassing gevoegd.

	Aangesloten hoeveelheden (in ton)	Recyclage (in ton)	Hoeveelheden nuttig toegepast met energie-recuperatie (in ton)	Recyclage (in %)	Nuttige toepassing (in %)
Papier/karton	165.593	165.593		100,0	
Glas	305.487	305.487		100,0	
Plastics	200.203	75.202		37,6	
Metalen	81.052	81.052		100,0	
Drankkartons	19.184	15.988		83,3	
Andere	4.230	32		0,8	
Totaal	775.749	643.354		82,9	
Niet-aangesloten papier/karton		12.698			
Niet-aangesloten glas		26.795			
Niet-aangesloten metalen		1.673			
Verbranding PMD-residu			23.142		
Algemeen totaal nuttige toepassing		684.520	23.142		91,2

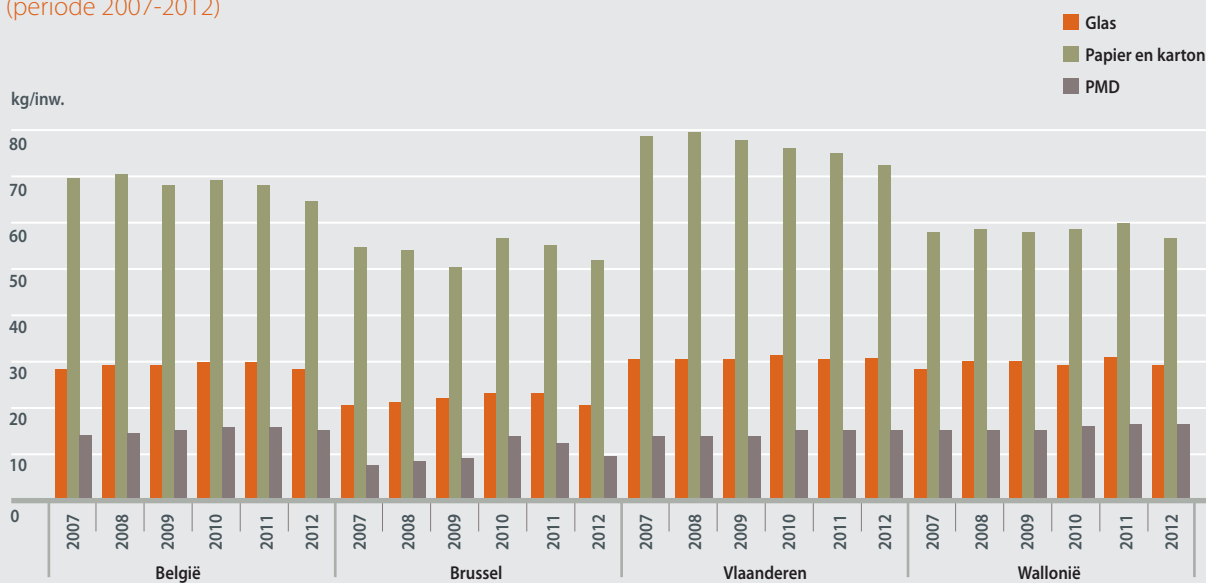
Fost Plus behaalt voor het aangiftejaar 2012 een recyclagepercentage van **82,9%** en een percentage totale nuttige toepassing van **91,2%**.

De doelstellingen van het Samenwerkingsakkoord zijn dus ruimschoots behaald.

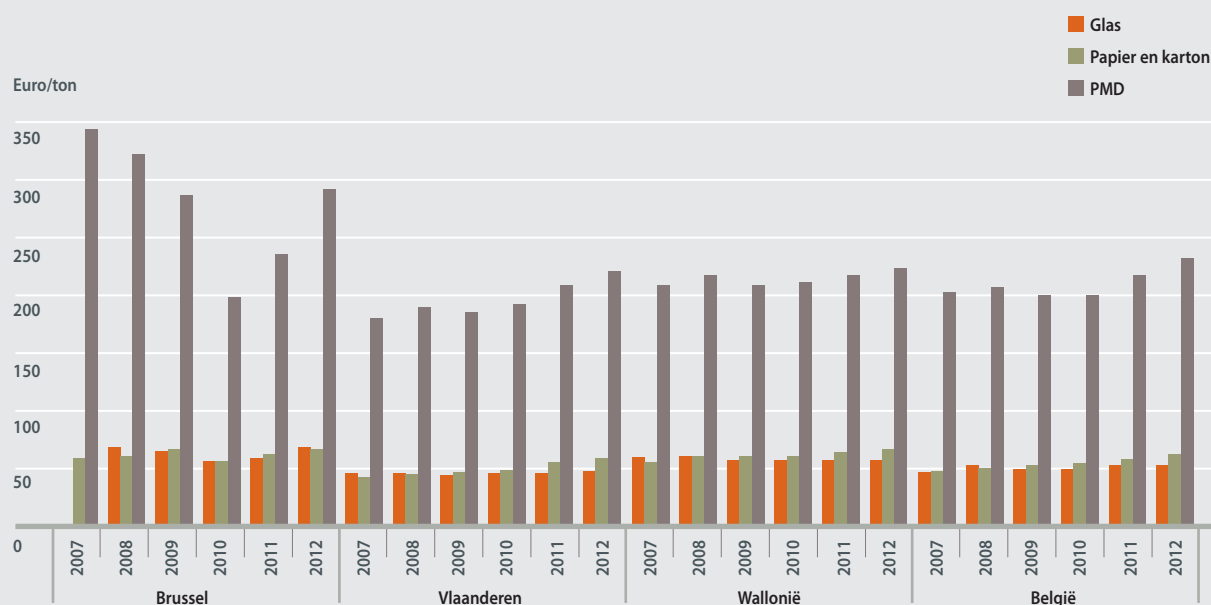
De informatieplicht van de intercommunes

De Interregionale Verpakingscommissie bestudeert ieder jaar de informatie die door de intercommunes is meegedeeld in het kader van artikel 18, §5 van het Samenwerkingsakkoord, en verwerkt deze gegevens in statistieken.

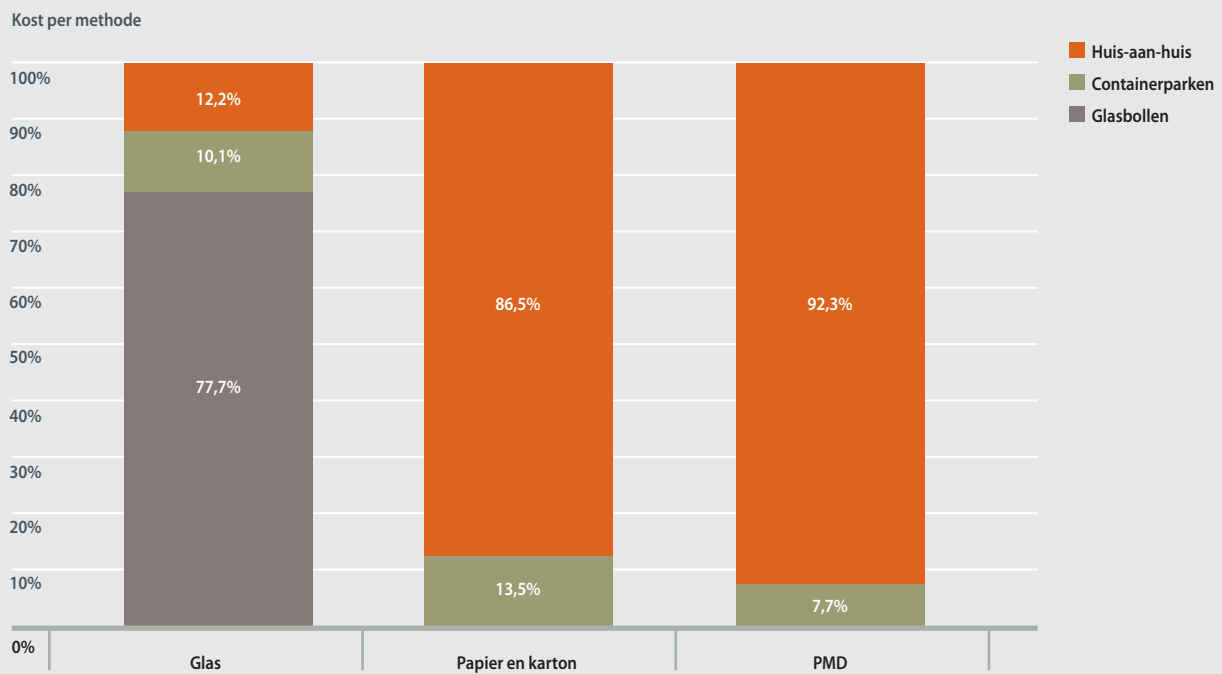
Evolutie van het inzamelresultaat per materiaal, per Gewest en in België, uitgedrukt in kg/inwoner (periode 2007-2012)

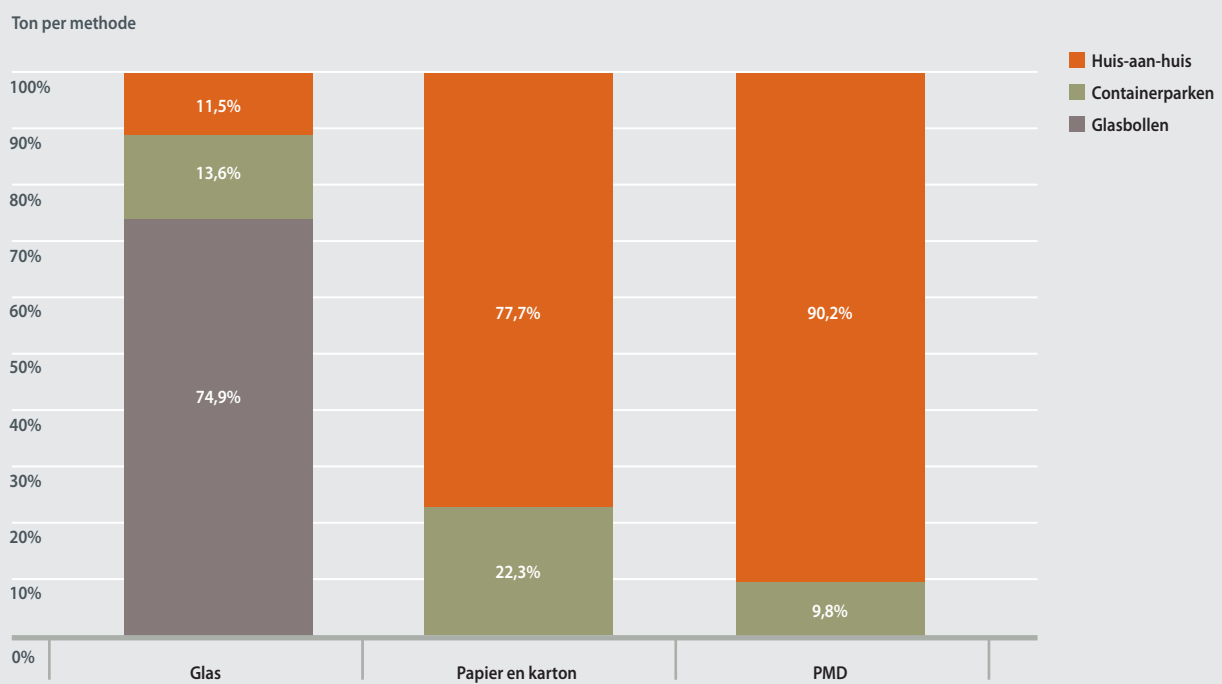
Evolutie van de gemiddelde inzamelkost per materiaal, per Gewest en in België, uitgedrukt in euro/ton (periode 2007-2012)

Per fractie, aandeel van de inzamelmethode in de kosten (jaar 2012)

Per fractie, aandeel van de inzamelmethode in het inzamelresultaat (jaar 2012)

6.2. DE RESULTATEN VAN VAL-I-PAC

De in 2012 te behalen resultaten inzake recyclage en nuttige toepassing van bedrijfsmatig verpakkingsafval bedragen 80% voor recyclage en 85% voor totale nuttige toepassing (d.i. de som van recyclage en nuttige toepassing of verbranding met energierecuperatie).

De hier opgenomen tabellen bevatten de cijfers die werden vastgelegd als de definitieve door Val-I-Pac behaalde resultaten voor het werkingsjaar 2012. De eerste tabel bevat de tonnages en de tweede bevat de bijhorende percentages.

	Op de markt gebracht (in ton)	Recyclage (in ton)	Energie-recuperatie (in ton)	Totaal recyclage en energierecuperatie (in ton)
Kunststof	88.797	49.916	16.095	66.010
Papier/karton	386.531	374.046	9.774	383.790
Metaal	36.027	29.651	0	29.651
Hout	167.103	110.095	38.152	148.247
Andere	7.899	707	0	707
Totaal	686.357	564.415	63.991	628.406

	Recyclage (in %)	Energiereducatie (in %)	Totaal (in %)
Kunststof	56,2	18,1	74,3
Papier/karton	96,8	2,5	99,3
Metaal	82,3	0,0	82,3
Hout	65,9	22,8	88,7
Andere	9,0	0,0	9,0
Totaal	82,2	9,3	91,6

Onder de categorie "energiereducatie" valt zowel de nuttige toepassing met terugwinning van energie als de verbranding met terugwinning van energie.

In 2012 behaalde Val-I-Pac een recyclagepercentage van **82,2%** en een percentage totale nuttige toepassing van **91,6%**.

De doelstellingen van het Samenwerkingsakkoord zijn dus ruim gehaald.

6.3. DE RESULTATEN VAN DE INDIVIDUELE VERPAKKINGSVERANTWOORDELIJKEN

Wat het aangiftejaar 2012 betreft, hebben 214 bedrijven meegedeeld zelf aan de terugnameplicht te voldoen.

De globale gegevens van de verpakingsverantwoordelijken die bij de IVC aangeven zelf aan de terugnameplicht te voldoen en waarvan de resultaten door de IVC aanvaard werden, zijn de volgende:

Type materiaal	Op de markt gebracht (in ton)	Recyclage (in ton)	Energiereducatie (in ton)
Papier/karton	24.391	23.558	111
Kunststof	2.649	2.114	160
Metaal	1.679	1.636	0
Hout	11.966	11.309	168
Overige materialen*	858	355	498
Totaal	41.543	38.972	937

* met inbegrip van glas

6.4. DE GLOBALE RESULTATEN

In dit punt worden de resultaten weergegeven die België voor het jaar 2012 rapporteert aan de Europese Commissie (Eurostat). In de door Europa bepaalde berekeningswijze moet rekening worden gehouden met:

- alle eenmalige verpakkingen die op de Belgische markt worden gebracht, d.w.z. ook met de hoeveelheden die door free-riders op de markt worden gebracht;
- alle herbruikbare verpakkingen die voor de eerste keer op de Belgische markt worden gebracht;
- de resultaten van recyclage en nuttige toepassing van verpakkingsafval van eenmalige verpakkingen, zoals meegedeeld door de erkende organismen Fost Plus en Val-I-Pac, alsook door de verpakingsverantwoordelijken die zelf de terugnameplicht vervullen;
- de resultaten van recyclage en nuttige toepassing van herbruikbare verpakkingen die uit de handel worden genomen.

Door deze bijzondere berekeningswijze zijn de globale Belgische cijfers niet meer te vergelijken met de resultaten van de erkende organismen en de individuele verpakingsverantwoordelijken, zoals die in de voorgaande punten worden weergegeven.

In de volgende tabel zijn de globale recyclagecijfers voor 2012 weergegeven:

Type materiaal	Glas	Plastic	Papier/karton (gewoon)	Drankkartons	Totaal papier/karton	Metalen	Hout	Andere	TOTAAL
Recyclage (in %)	100,0	41,5	90,1	81,8	89,8	97,3	66,1	8,4	80,3

6.5. DE MONITORING VAN DE HERBRUIKBARE VERPAKKINGEN

Sinds 2000 volgt het Permanent Secretariaat van de Interregionale Verpakkingscommissie de aangiften op van de herbruikbare huishoudelijke verpakkingen die bij Fost Plus worden gedaan.

Sinds 2003 volgt de IVC ook de aangiften op van de herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen die bij Val-I-Pac worden gedaan.

Met de monitoring van een welbepaald aantal referentiebedrijven, dit zijn de bedrijven die de grootste hoeveelheden herbruikbare verpakkingen aangeven, willen we een duidelijker beeld krijgen over de evolutie van de herbruikbare verpakkingen.

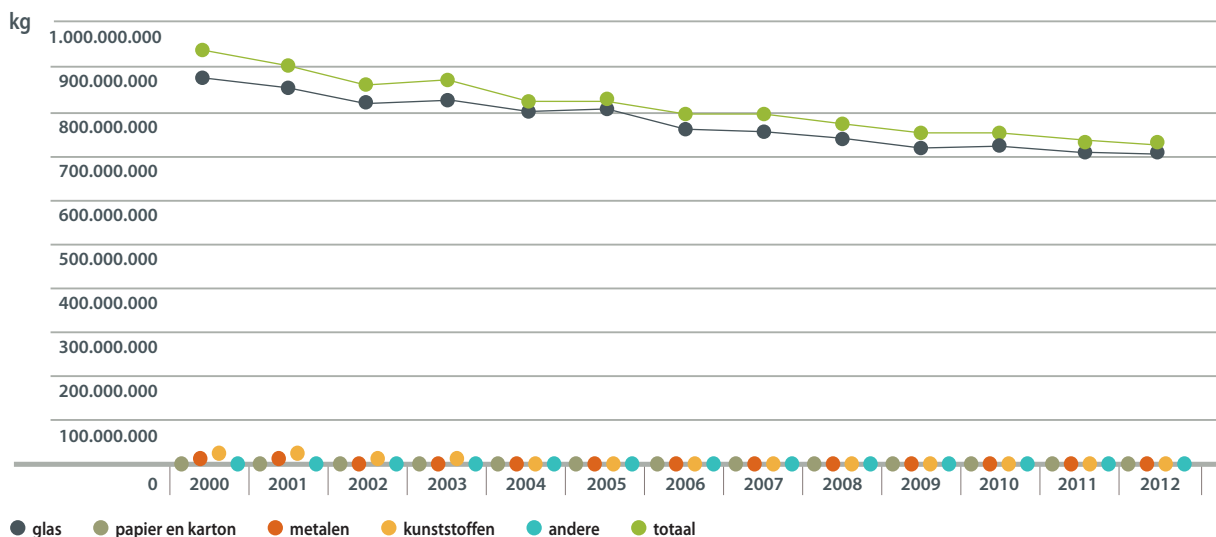
De monitoring omvat geen gegevens van verpakkingsverantwoordelijken die enkel herbruikbare verpakkingen (d.w.z. geen eenmalige verpakkingen) op de markt brengen. We willen er dan ook op wijzen dat de hergebruikscijfers hierdoor waarschijnlijk wat onderschat zijn.

De monitoring van de herbruikbare verpakkingen op Belgisch grondgebied werd voortgezet voor het aangiftejaar 2012. De definitieve gegevens voor het aangiftejaar 2013 zijn pas in september 2014 beschikbaar.

A. Cijfers huishoudelijke verpakkingen

Onderstaande grafiek omvat de evolutie van de aangegeven gewichtshoeveelheden herbruikbare huishoudelijke drankverpakkingen, opgesplitst per materiaalsoort, en zoals aangegeven door alle leden van Fost Plus, gedurende de periode 2000-2012.

Evolutie herbruikbare drankverpakkingen alle leden Fost Plus

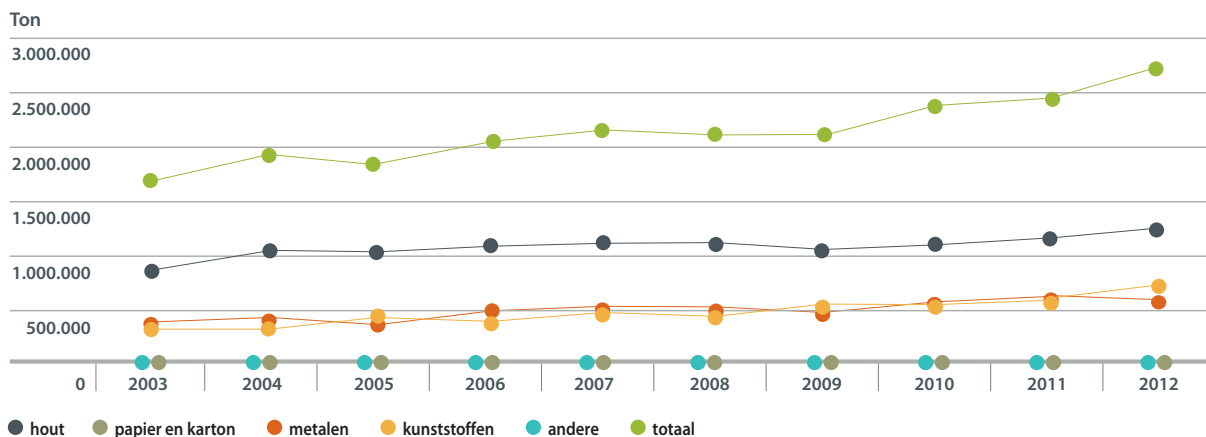
Hieruit blijkt eens te meer het belangrijke aandeel van glas in de herbruikbare drankverpakkingen in 2012, namelijk 98,3%.

Bij de interpretatie van deze gewichtshoeveelheden dient er wel rekening mee gehouden te worden dat glas een relatief zwaar materiaal is.

B. Cijfers bedrijfsmatige verpakkingen

Onderstaande grafiek omvat de evolutie van de aangegeven gewichtshoeveelheden herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen, opgesplitst per materiaalsoort, en zoals aangegeven door alle leden van Val-I-Pac, gedurende de periode 2003-2012.

Evolutie herbruikbare verpakkingen alle leden Val-I-Pac

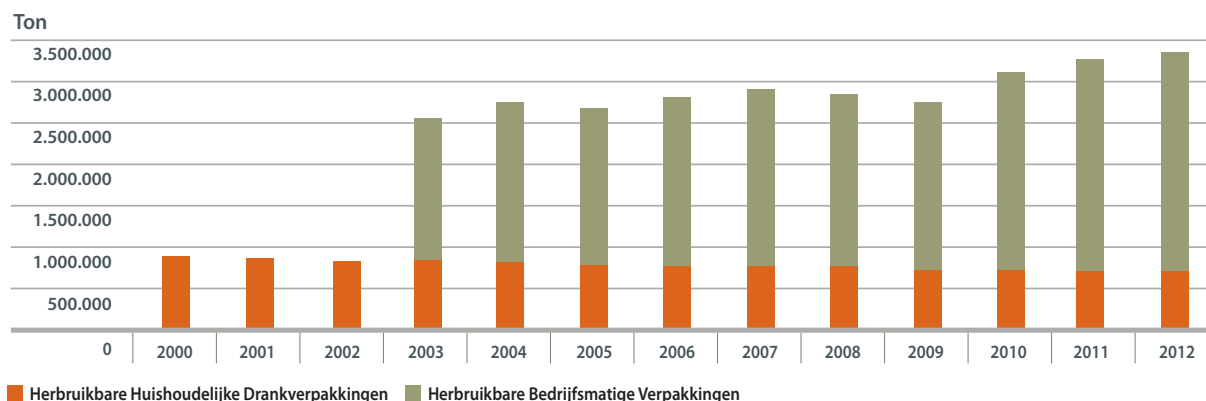
In 2012 bestond 48,1% van de aangegeven hoeveelheid herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen uit hout. Verder zijn enkel kunststoffen (27,2%) en metalen (23,6%) van belang als herbruikbare verpakingsmaterialen.

Papier/karton en andere materialen worden quasi niet aangewend als herbruikbare bedrijfsmatige verpakkingen.

C. Totale cijfers

De volgende grafiek geeft een totaalbeeld inzake de evolutie van de herbruikbare verpakkingen.

Evolutie totale hoeveelheden herbruikbare verpakkingen

Wanneer de som gemaakt wordt van de huishoudelijke en de bedrijfsmatige herbruikbare verpakkingen, moet vastgesteld worden dat er van 2011 naar 2012 opnieuw sprake is van een netto **stijging van het tonnage herbruikbare verpakkingen** (met 117.164 ton, oftewel met 3,7%). Deze stijging is volledig toe te schrijven aan het succes van de bedrijfsmatige herbruikbare verpakkingen.

Om deze cijfers in de juiste context te plaatsen, wijzen wij op het volgende:

- de leden van Fost Plus hebben in 2012 slechts 1,6% meer eenmalige verpakkingen op de markt gebracht;
- de leden van Val-I-Pac hebben in 2012 slechts 0,5% meer eenmalige verpakkingen op de markt gebracht;
- de Belgische economie is in 2012 (na correctie voor prijsschommelingen) met 0,2% gekrompen.

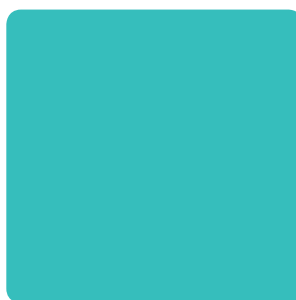
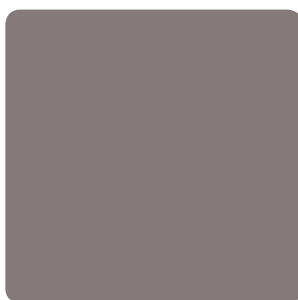
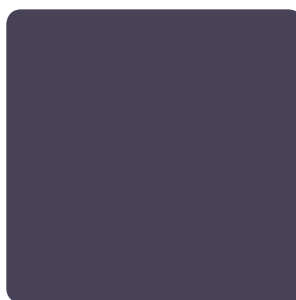
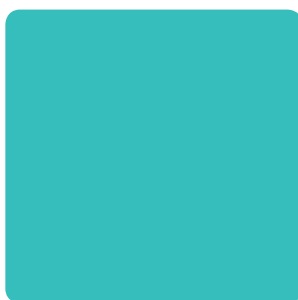

Verantwoordelijke uitgever
Marc Adams, Wnd. Directeur

Foto's
Kristof Mathys
Alle auteursrechten behoren toe aan de Interregionale Verpakkingscommissie

Wettelijk Depot
D/2014/8470/1

Ontwerp en realisatie
CDN Communication
www.cdncommunication.be

Interregionale
Verpakkingscommissie
Commission Interrégionale
de l'Emballage

IVC
Kunstlaan 10-11
1210 Brussel
T: +32 (0)2 209 03 60
F: +32 (0)2 209 03 98
info@ivcie.be
www.ivcie.be

Ce rapport d'activités est
également disponible en français.